

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๐๔๐๔/๕๖๖๓

กระทรวง
MA. 1494
พ.ร.บ. ๑๔
๓๐.๖.๖๔
10.๖๐๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่..... 13/๖8
รับที่(อีเมล).....
วันที่ ๐ พ.ย. 2564

กระทรวงพาณิชย์

๕๖๓ ถนนนนทบุรี อำเภอเมือง

จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

เอกสารเรื่องเพื่อ พิจารณา (เพิ่มเติม)
เรื่องที่ ..ค..

๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ผลการดำเนินการตามข้อสั่งการนายกรัฐมนตรี

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๓๕๗๕๒ ลว. ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
๒. หนังสือกระทรวงพาณิชย์ ด่วนที่สุดที่ พณ ๐๔๐๔/๔๓๔๓ ลว. ๒๑ กันยายน ๒๕๖๔
๓. หนังสือกระทรวงพาณิชย์ ด่วนที่สุดที่ พณ ๐๔๐๔/๕๕๓๘ ลว. ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาสรุปผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (นบข.) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๔
๒. สำเนาสรุปผลการประชุมคณะกรรมการกำกับดูแลและกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ ขอให้กระทรวงพาณิชย์แจ้งผลการดำเนินการตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีในคราวประชุมคณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าวแห่งชาติ (นบข.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ให้ครบถ้วนตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๔ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงพาณิชย์ ขอเรียนว่าผลความคืบหน้าการดำเนินการ ดังนี้

๑) ประเด็นข้อสั่งการ ปฏิรูปการขับเคลื่อนภาคการเกษตร เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรอย่างยั่งยืน ลดภาระงบประมาณรัฐบาลในการช่วยเหลือเกษตรกรต่อไปในอนาคต

การดำเนินการ กรมการค้าภายใน ในฐานะฝ่ายเลขานุการ นบข. ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๔ แจ้งมติที่ประชุมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานงบประมาณ กระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อพิจารณาดำเนินการแล้ว ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ

๒) ประเด็นข้อสั่งการ พิจารณาภาระงบประมาณการช่วยเหลือเกษตรกร เนื่องจากงบประมาณดังกล่าวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี เพื่อให้การใช้งบประมาณมีความเหมาะสม มีประสิทธิภาพ ไม่ซ้ำซ้อน และประเมินผลการดำเนินโครงการด้วย

การดำเนินการ กระทรวงพาณิชย์ ร่วมกับกระทรวงการคลัง สำนักงานงบประมาณ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาการใช้งบประมาณตามโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว มาตรการคู่ขนานและโครงการสนับสนุนค่าบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิตเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๖๔/๖๕ เมื่อวันที่ ๓ กันยายน และวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เพื่อให้การใช้งบประมาณมีความเหมาะสมเป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย ซึ่งได้รายงานต่อคณะรัฐมนตรีแล้วตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ และ ๓ แล้ว

ทั้งนี้ สำหรับงบประมาณโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๔/๖๕ ตามที่ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๔ อนุมัติกรอบเงินงบประมาณเป็นวงเงินชดเชย ๑๒,๙๖๒.๙๙ ล้านบาท ซึ่ง ธ.ก.ส. จ่ายเงินตามกรอบที่ได้อนุมัติแล้วในงวดที่ ๑ - ๒ และงวดที่ ๓ (บางส่วน) จำนวน ๑๒,๘๙๔.๑๐ ล้านบาท คงเหลือวงเงิน ๖๘.๘๙ ล้านบาท ซึ่งยังมียอดค้างจ่ายเกษตรกรที่แจ้งเก็บเกี่ยวในงวดที่ ๓ (ที่เหลือบางส่วน) - ๓๓ อีก ๗๔,๕๖๙.๓๑ ล้านบาท และค่าใช้จ่าย ธ.ก.ส. จำนวน ๑,๕๑๑.๖๔ ล้านบาท รวมเป็นเงินงบประมาณที่ต้องการเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายทั้งหมด ๗๖,๐๘๐.๙๕ ล้านบาท

๓) ประเด็นข้อสั่งการ จัดทำข้อมูลสถานการณ์ข้าวไทยเพิ่มเติม ได้แก่ การบริโภค การค้า และสต็อกปลายปี เช่นเดียวกับสถานการณ์ข้าวโลก รวมทั้งข้อมูลข้าวตลาดเฉพาะ เช่น ข้าวอินทรีย์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาแนวทางในการเพาะปลูกข้าวที่เหมาะสมตรงตามความต้องการของตลาดและสร้างการรับรู้สถานการณ์ตลาดข้าวให้เกษตรกรได้รับทราบและขับเคลื่อนการผลิตข้าวให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

การดำเนินการ กรมการค้าภายใน ในฐานะฝ่ายเลขานุการ นบข. ได้จัดทำข้อมูลสถานการณ์ข้าวไทยเพิ่มเติม รวมทั้งจัดทำตารางประสานสอดคล้องกิจกรรมต่างๆ เพื่อการดำเนินการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานต่างๆ ตามยุทธศาสตร์ข้าวไทย ตามข้อสั่งการฯ และได้รายงานต่อ นบข. แล้วเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๔ (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

๔) ประเด็นข้อสั่งการ ติดตามสถานการณ์การขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวที่เพิ่มขึ้นจากเป้าหมายทุกปี โดยวิเคราะห์ถึงพื้นที่เพาะปลูกข้าวแต่ละชนิด รวมทั้งจัดระบบการตรวจสอบกำกับดูแลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรให้มีความรัดกุม เพื่อให้การบริหารจัดการงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด

การดำเนินการ คณะอนุกรรมการกำกับดูแลและกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว มีมติเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ รับทราบผลการประชุมหารือของคณะทำงานจัดทำและตรวจสอบข้อมูลโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๓/๖๔ รอบที่ ๑ ดังนี้

(๑) การตรวจสอบเอกสาร ตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่ใช้ประกอบการขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน เช่น หลักฐานแสดงสิทธิการถือครองที่ดิน

(๒) ระบบโปรแกรมตรวจสอบความถูกต้อง

- การตรวจสอบข้อมูลบุคคล กับกรมการปกครอง
- การตรวจสอบพื้นที่ (วาดแปลง) ผ่านระบบสารสนเทศ กับกรมที่ดิน
- การตรวจสอบแปลงปลูกด้วยภาพถ่ายดาวเทียมหรือในพื้นที่จริง

(๓) การตรวจสอบทางสังคม โดยติดประกาศรายชื่อ ๓ วัน เพื่อยืนยันหรือคัดค้านเกษตรกรในหมู่บ้าน/ชุมชนนั้น

(๔) การตรวจสอบพื้นที่ เพื่อป้องกันการแจ้งขึ้นทะเบียนซ้ำซ้อน

- กรณีเกษตรกรรายใหม่หรือรายเดิมที่มีการเพิ่มแปลง/เปลี่ยนแปลงพื้นที่ หรือแปลงที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ เจ้าหน้าที่เกษตรตำบลจะตรวจสอบพื้นที่ พร้อมวัดพิกัดที่ตั้งแปลงและจัดทำผังแปลงเกษตรกรมติดิจิทัล

- กรณีเกษตรกรรายเดิม แปลงเดิม แต่ถูกคัดค้านในการตรวจสอบทางสังคม ให้คณะทำงานตรวจสอบการขึ้นทะเบียนเกษตรกรระดับหมู่บ้าน และเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลตรวจสอบพื้นที่ พร้อมวัดพิกัดแปลง และจัดทำผังแปลงเกษตรกรมติดิจิทัล (การวาดแปลง) โดยเกษตรกรต้องมายืนยันความถูกต้องของข้อมูลด้วย

- กรณีเกษตรกรรายเดิม แปลงเดิม ที่ปิดประกาศแล้วไม่ถูกคัดค้านในการตรวจสอบทางสังคม ไม่ต้องตรวจสอบพื้นที่ แต่วาดขอบเขตแปลงให้มีข้อมูลครบถ้วน

โดยกรมส่งเสริมการเกษตร (กสก.) ต้องมีการตรวจสอบความเข้าซ้อนของแปลงปลูกข้าว ทั้งที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ์และไม่มีเอกสารสิทธิ์ ซึ่งที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ์ประสบปัญหา เช่น เอกสารไม่ครบถ้วน ส่วนที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ต้องมีการจัดเก็บพิกัดพร้อมวาดขอบเขตแปลงเพาะปลูกเพื่อตรวจสอบไม่ให้เกิดการซ้ำซ้อน ซึ่งเมื่อตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นแล้ว กสก.จึงจะรายงานความคืบหน้าผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในแต่ละงวดให้คณะอนุกรรมการฯ เพื่อรับทราบความคืบหน้าการดำเนินการ และจัดส่งให้ ธ.ก.ส.เพื่อจ่ายเงินชดเชยต่อไป

ทั้งนี้ การประชุมคณะอนุกรรมการฯ ได้มีมติมอบหมาย กสก. และ ธ.ก.ส. กำกับดูแลและตรวจสอบการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและการจ่ายเงินชดเชยให้เกษตรกรกรณีโอนเงินให้เกษตรกรไม่สำเร็จให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

สำหรับโครงการประกันรายได้ ปี ๒๕๖๔/๖๕ กรมส่งเสริมการเกษตรมีการตรวจสอบการเข้าร่วม ดังนี้ (๑) การปลูกข้าวรอบที่ ๑ (ไม่ซ้ำแปลงเดิม) (๒) พันธุ์ข้าวอายุสั้น ๑๘ พันธุ์ (๓) ตรวจพิกัดแปลงเพาะปลูกข้าว (เฉพาะแปลงไม่มีเอกสารสิทธิ์) ทุกแปลง (๓) ตรวจแปลงเพาะปลูกข้าวที่มีการวาดผังแปลงจำนวน ๒.๓ ล้านแปลง คิดเป็นพื้นที่ ๑๖.๔ ล้านไร่ ร่วมกับข้อมูลพื้นที่ปลูกข้าวจากการภาพถ่ายดาวเทียมของสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) และ (๔) แจ้งจังหวัดดำเนินการตรวจสอบข้อมูลแปลงเพาะปลูกข้าวในพื้นที่จริง (เฉพาะแปลงที่ไม่สามารถตรวจสอบจากภาพถ่ายดาวเทียม) สำหรับการกำกับดูแล และตรวจสอบดำเนินการตามแนวทางที่ได้ดำเนินการในปี ๒๕๖๓/๖๔ ดังนี้ (๑) ประชุมชี้แจงการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปี ๒๕๖๔/๖๕ เพื่อเข้าร่วมโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๔/๖๕ และ (๒) แจ้งสำนักงานเกษตรจังหวัดตรวจสอบแปลงเพาะปลูกข้าว ปี ๒๕๖๔/๖๕ จำนวน ๑๒,๔๐๐ แปลง (ข้อมูล/พิกัดแปลงไม่ถูกต้อง)

๕) ประเด็นข้อสั่งการ จัดประชุมสัมมนาหน่วยงานในส่วนภูมิภาค เพื่อสร้างการรับรู้การดำเนินนโยบายของรัฐบาลของหน่วยงานราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน รับรู้แนวทางการปฏิบัติงานของรัฐบาล ข้อมูลการดำเนินงานในระดับพื้นที่ที่รัฐบาลต้องการ รวมทั้งประสานความร่วมมือในการทำงานสะท้อนภาพรวมจากพื้นที่ถึงระดับนโยบาย

การดำเนินการ กรมการค้าภายใน ได้ลงพื้นที่จัดประชุมสัมมนาหน่วยงานในส่วนภูมิภาค เพื่อสร้างการรับรู้การดำเนินนโยบายของรัฐบาลและติดตามการดำเนินโครงการประกันรายได้สินค้าเกษตรและมาตรการคู่ขนาน รวมทั้งนโยบายอื่นๆ ของรัฐบาล ในภูมิภาคต่างๆ ทั่วประเทศ ได้แก่ จังหวัดแพร่ เพชรบูรณ์ สุโขทัย กำแพงเพชร อุตรธานี เลย หนองคาย สงขลา กระบี่ และพังงา ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - กันยายน ๒๕๖๔

๖) ประเด็นข้อสั่งการ จัดทำตารางประสานสอดคล้องกิจกรรมต่างๆ เพื่อการดำเนินการบูรณาการร่วมกัน ของหน่วยงานต่างๆ ตามยุทธศาสตร์ ได้แก่ (๑) การลดพื้นที่เพาะปลูก โดยใช้ความเหมาะสมของพื้นที่ (๒) การลดต้นทุนการผลิต (๓) การบริหารจัดการแหล่งน้ำให้มีความสัมพันธ์กับ Agri-Map และ (๔) การตลาดต่างประเทศและในประเทศ

การดำเนินการ กรมการค้าภายใน ในฐานะฝ่ายเลขานุการ นบข. ได้ประสานรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำตารางประสานสอดคล้องกิจกรรมต่างๆ ตามยุทธศาสตร์ข้าวไทย ตามข้อสั่งการฯ และได้รายงานต่อ นบข. แล้วเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๔ (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

๗) ประเด็นข้อสั่งการ นำโมเดลเศรษฐกิจ BCG มาขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ข้าวไทยด้านผลิตภัณฑ์แปรรูปและนวัตกรรมจากข้าว ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก ด้วยการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) และบูรณาการทำงานร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

(BOI) และภาคเอกชน ในการบูรณาการทำงานตั้งแต่การผลิต รวมทั้งการแปรรูปสินค้าข้าวด้วยนวัตกรรมให้ไปสู่ Bio Circular Green การผลิตที่ยั่งยืน

การดำเนินการ กรมการค้าต่างประเทศ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบยุทธศาสตร์ข้าวไทยด้านนวัตกรรม อยู่ระหว่างการนำโมเดลเศรษฐกิจ BCG มาขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ข้าวไทยด้านผลิตภัณฑ์แปรรูปและนวัตกรรมจากข้าว ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก ตั้งแต่การผลิต รวมทั้งการแปรรูปสินค้าข้าวด้วยนวัตกรรมให้ไปสู่ Bio Circular Green การผลิตที่ยั่งยืน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมการค้าภายใน

กองส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตร ๒

โทร. ๐ ๒๕๐๗ ๖๑๘๖ โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๕๕๐๒